

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI

Nr. 210/2 prot.

Tiranë, më 06. 02. 2023

V E N D I M

Nr. 19, datë 06. 02. 2023

Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi¹, bazuar në ligjin nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar,² shqyrtoi ankesën nr. 130, datë 08.09.2022, të paraqitur nga Fondacioni “Së Bashku”³, përfaqësuar nga znj. Suela Lala, Drejtore Ekzekutive, kundër Spitalit Amerikan, me pretendimin për diskriminim të personave me aftësi të kufizuar, lidhur me aksesueshmërinë në Qendrën Shëndetësore Kamëz (American Medical Center Kamëz).

Në përfundim të shqyrtimit të ankesës, Komisioneri,

K O N S T A T O I:

I. Parashtrimi i fakteve sipas subjektit ankues.

Fondacioni “Së bashku”, në ankesën e paraqitur pranë Komisionerit, sqaron ndër të tjera se: *“...Në Bashkinë Kamëz kemi realizuar një sërë takimesh me persona me aftësi të kufizuar, të cilët na parashtruan se në rast të mosrealizimit të analizave nga qendrat shëndetësore shtetërore, i drejtohen qendrës shëndetësore të Spitalit Amerikan në Bashkinë Kamëz për ti realizuar ato. Por për shkak të arkitekturës së godinës së qendrës është i pamundur aksesimi për kryerjen e analizave shëndetësore. Për këtë arsye, Fondacioni “Së Bashku” i është drejtuar me një shkresë zyrtare Spitalit Amerikan më datë 17 Korrik 2022, por nuk ka marrë asnjë përgjigje mbi kërkesën për të bërë qendrën shëndetësore Kamëz të aksesueshme edhe për personat me aftësi të kufizuar. Duke patur parasysh se shërbimi shëndetësor është një e drejtë absolute dhe personat me aftësi të kufizuar kanë kërkesa të vazhdueshme të përkujdesit ndaj nevojave të tyre të veçanta, aksesimi i qendrës shëndetësore në zonën e tyre të banimit është një e drejtë e cila nuk mund t’ju mohohet.”*

Sa më sipër, pala ankuese kërkon nga Komisioneri konstatimin e diskriminimit të personave me aftësi të kufizuar (të gjitha kategoritë e aftësive të kufizuara) nga Spitali Amerikan, Qendra

¹ Në vijim do t’i referohemi me shkurtesën Komisioneri.

² Në vijim do t’i referohemi me shkurtesën LMD.

³ Në vijim do t’i referohemi me “Pala ankuese”

Shëndetësore Kamëz (American Medical Center Kamëz) për mosgarantimin e aksesueshmërisë për personat me aftësi të kufizuara në ambientet e kësaj qendre.

II. Ndjekja e procedurës për shqyrtimin e ankesës nga Komisioneri.

Fondacioni “Së Bashku”, është një organizatë jofitimprurëse, regjistruar si person juridik, me vendimin nr. 427, datë 18.06.2013, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë. Referuar akteve themeluese, shoqata ka si qëllim dhe objekt të veprimtarisë së tij mbrojtjen e interesave të komunitetit të grupeve të përjashtuara në Shqipëri (*duke përfshirë gratë, të moshuarit, fëmijët dhe të rinjtë që vijnë nga familje dhe shtresa të ulëta social-ekonomike, personat me aftësi të kufizuara, fëmijët dhe të rinjtë romë, etj*).

Bazuar në ankesën e paraqitur, Fondacioni “Së bashku” pretendon mohimin e barazisë dhe diskriminimin e personave me aftësi të kufizuara lidhur me mohimin e aksesueshmërisë për personat me aftësi të kufizuara (PAK), në Qendrën Shëndetësore Kamëz (American Medical Center Kamëz), për shkak të mungesës së rampës.

Pala ankuese pretendon se është diskriminuar për sa kohë që dispozitat ligjore të aktit normativ, VKM-së nr. 1503, datë 19.11.2003 “*Për miratimin e rregullores “Për shfrytëzimin e hapësirave nga ana e personave me aftësi të kufizuara”*”, nëpërmjet të cilave PAK janë përfitues në mënyrë të drejtpërdrejtë, nuk zbatohen nga ana e Qendrës Shëndetësore Kamëz (American Medical Center Kamëz).

Bazuar në nenin 32, pika 1, germa “b”, të ligjit 10221/2010 “*Për Mbrojtjen nga Diskriminimi*”, të ndryshuar, parashikohet:

“1. Komisioneri ka kompetencë: b) të shqyrtojë ankesat nga organizatat që kanë një interes të ligjshëm për të vepruar në emër dhe me pëlqimin me shkrim të individëve ose grupeve të individëve që pretendojnë se ka ndodhur diskriminimi ose në emër të tyre për çështje që lidhen me interesa kolektive...”

Bazuar në nenin 4, të ligjit 10221/2010 “*Për Mbrojtjen nga Diskriminimi*”, të ndryshuar, ku përcaktohen subjektet e ligjit, parashikohet:

- 1. Ky ligj zbatohet për të gjithë personat, që jetojnë dhe qëndrojnë në territorin e Republikës së Shqipërisë.*
- 2. Shtetasit shqiptarë, me banim të përkohshëm ose të përhershëm jashtë kufijve të Republikës së Shqipërisë, gëzojnë mbrojtjen, që ofron ky ligj, në marrëdhëniet me organet shtetërore shqiptare.*
- 3. Personat fizikë e juridikë të huaj, me banim, vendqëndrim apo seli jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, gëzojnë mbrojtjen, që ofron ky ligj, në marrëdhëniet me organet shtetërore shqiptare.*

Bazuar në dispozitën e mësipërme rezulton se kërkesën për të filluar një procedurë administrative pranë Komisionerit mund ta bëjë edhe një palë e cila nuk pretendon diskriminim në emrin e vet, pra që nuk ka një interes legjitim të drejtëpërdrejtë të vetin. Në këtë rast që kjo palë të legjitimohet për të bërë ankesë dhe për të filluar një procedurë administrative pranë Komisionerit duhet të provojë se është mbajtëse e interesave kolektive, të cilat mund të cënohen nga procedura konkrete administrative. Një palë e tillë duhet të provojë lidhjen e detyrueshme, të drejtëpërdrejtë që duhet të ekzistojë ndërmjet veprimtarisë që ajo kryen dhe çështjes së paraqitur pranë Komisionerit.

Sa më sipër, Komisioneri vlerëson se provohet lidhja e detyrueshme, e drejtëpërdrejtë që duhet të ekzistojë ndërmjet veprimtarisë së Fondacionit dhe çështjes që kjo organizatë ka paraqitur.

Bazuar në dispozitat ligjore të sipërcituara, pala ankuese, Fondacioni “Së Bashku”, në cilësinë e personit juridik, është subjekt i ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, dhe legjitimohet për të paraqitur ankesën objekt shqyrtimi, në kuadër të përfaqësimit të interesave të gjithë grupit të personave me AK, të cilët janë përfitues të VKM-së nr. 1503, datë 19.11.2003 “Për miratimin e rregullores “Për shfrytëzimin e hapësirave nga ana e personave me aftësi të kufizuara””.

Shkaku i pretenduar nga ankuesi *aftësia e kufizuar*, është shkak i mbrojtur nga neni 1, i ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, ku parashikohet se: “Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë dhe mosdiskriminimit në lidhje me racën, etninë, ngjyrën, gjuhën, shtetësinë, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, gjininë, identitetin gjinor, orientimin seksual, karakteristikat e seksit, jetesën me HIV/AIDS, shtatzëninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicionet gjenetike, pamjen e jashtme, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër.”

Bazuar në nenin 3, pika 2, të ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, parashikohet se: “2. “Diskriminim i drejtëpërdrejtë” është ajo formë diskriminimi që ndodh kur një person ose grup personash trajtohen në mënyrë më pak të favorshme sesa një person tjetër, ose një grup tjetër personash në një situatë të njëjtë a të ngjashme, bazuar në cilindo shkak të përmendur në nenin 1 të këtij ligji”.

Bazuar në nenin 7, pika 1, të ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, mbrojtja nga diskriminimi garantohet ndaj çdo veprimi ose mosveprimi të autoriteteve publike ose personave fizikë a juridikë, që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë ose privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta ose të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë ose grupe të tjera personash.

Mbrojtja nga diskriminimi në fushën e ofrimit të të mirave dhe shërbimeve, gëzon një mbrojtje të veçantë në kuadër të Kreut IV, të ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar. Konkretisht në nenin 20, pikat 1 dhe 2, të po këtij ligji, përcaktohet se:

“1. Personi fizik ose juridik që ofron të mira apo shërbime për publikun, me pagesë ose jo, ndalohet të diskriminojë një person tjetër, i cili kërkon t'i arrijë ose t'i përdorë ato:

- a) duke refuzuar t'i japë një personi apo grupi personash të mira apo shërbime për shkaqet e përmendura në nenin 1 të këtij ligji;*
- b) duke refuzuar t'i ofrojë një personi të mira apo shërbime në mënyrë të ngjashme, ose me cilësi të ngjashme, ose në kushte të ngjashme me ato në të cilat këto të mira apo shërbime i ofrohen publikut në përgjithësi.*

2. Pika 1 e këtij neni zbatohet veçanërisht për: ...

- c) kontributin dhe mundësinë për të përfutur të mira nga skemat e mbrojtjes shoqërore, duke përfshirë asistencë sociale, sigurime shoqërore, mbrojtje të fëmijëve, përfitim për shkak të aftësisë së kufizuar, apo ndonjë skemë tjetër të mbrojtjes sociale ose avantazh tjetër social të ofruar për publikun...”*

Ankesa e paraqitur është në përputhje me kërkesat e nenit 33, pika 3, të ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar dhe u pranua për shqyrtim, pasi nuk ekziston asnjë nga shkaqet për mospranim të përcaktuara nga neni 33, pika 4, të po këtij ligji.

Në zbatim të parashikimeve ligjore, të neneve 32 dhe 33, të ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, Komisioneri ka shqyrtuar çështjen duke ndërmarrë hapat si më poshtë:

1. Nëpërmjet shkresës me nr. 1203/1 prot., datë 13.09.2022, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, ka njoftuar dhe kërkuar informacion Spitalit Amerikan, lidhur me pretendimet e subjektit ankues.

Në përgjigje të shkresës së sipërcituar, Spitali Amerikan, me shkresat⁴ nr. 9125 prot., datë 28.09.2022 dhe nr. 9128 prot., datë 29.09.2022, ka dërguar informacion lidhur me mungesën e aksesueshmërisë së Qendrës Shëndetësore Kamëz (American Medical Center Kamëz) dhe masat që do të merren në vijim lidhur me plotësimin e tyre, por nuk dërgoi informacion të detajuar lidhur me afatin kohor gjatë së cilit do të zhvillohen ndërhyrjet për plotësimin e kushteve të aksesueshmërisë së godinës. Gjithashtu, nga ana e Spitalit Amerikan, nuk u përcoll informacion nëse për masat që do të ndërmerreshin në vijim, do të mbaheshin në vëmendje standardet e aksesueshmërisë për të gjithë personat me aftësi të kufizuar referuar vendimit nr. 1503, datë 19.11.2008, të Këshillit të Ministrave, “Për miratimin e rregullores “Për shfrytëzimin e

⁴ Protokolluar pranë Komisionerit respektivisht me nr. 1203/2 prot., datë 30.09.2022 dhe nr. 1203/3 prot., datë 03.10.2022.

hapësirave nga ana e personave me aftësi të kufizuara".

2. Përsa më sipër, Komisioneri me anë të shkresës Nr. 1203/4 prot., datë 06.10.2022, iu drejtua sërish Spitalit Amerikan, duke i kërkuar informacion sa i përket afateve për plotësimin e standardeve të aksesueshmërisë dhe dokumentacionin për plotësimin e tyre.

Në përgjigje përsa më lart, Spitali Amerikan me anë të shkresës⁵ Nr. 9173 prot., datë 14.10.2022, informoi se ka parashikuar që standardet e aksesueshmërisë në godinën e Qendrës Shëndetësore Kamëz (American Medical Center Kamëz), do të realizohen në mënyrë përfundimtare brenda muajit dhjetor 2022, nga një studio e posaçme e specializuar në projekte të realizuara në zbatim të vendimit nr. 1503, datë 19.11.2008, të Këshillit të Ministrave, *"Për miratimin e rregullores "Për shfrytëzimin e hapësirave nga ana e personave me aftësi të kufizuara"*.

3. Lidhur me gjykimin me objektivitet të çështjes, nëpërmjet e-mail-it datë 18.10.2022, Komisioneri iu drejtua palës ankuese dhe i përcolli për dijeni korrespondencën e mbajtur me Spitalin Amerikan.

Në përgjigje përsa më sipër, Fondacioni "Së Bashku", vlerësoi angazhimin e Spitalit Amerikan sa i përket plotësimit të standardeve të aksesueshmërisë të godinës së Qendrës Shëndetësore Kamëz (American Medical Center Kamëz), si dhe sqaroi se i duhet lënë kohë deri në përfundimin e punimeve për të parë rezultatet konkrete.

4. Me anë të shkresës Nr. 1203/6 prot., datë 17.11.2022, Komisioneri iu drejtua sërish Spitalit Amerikan dhe kërkoi që në momentin e përfundimit të punimeve për plotësimin e kushteve të aksesueshmërisë së godinës, për personat me aftësi të kufizuara, të vërë në dispozicion:
 - Kopje të dokumentacionit të marrjes në dorëzim apo përfundimin të punimeve për plotësimin e kushteve të aksesueshmërisë së godinës, për personat me aftësi të kufizuara;
 - Foto të realizuara në të cilat të evidentohet plotësimi i standardeve të aksesueshmërisë së godinës, për personat me aftësi të kufizuara.

Lidhur me sa më sipër, Komisioneri vlerësoi se, informacioni i kërkuar më sipër për plotësimin e standardeve të aksesueshmërisë së godinës nga ana e Spitalit Amerikan, është i domosdoshëm për marrjen e një vendimi përfundimtar për çështjen.

Bazuar në nenin 85/3 të Kodit të Procedurave Administrative, përcaktohet se: *"3. Në ato raste kur informacioni apo dokumentet e kërkuara nga palët janë të domosdoshme për shqyrtimin e pretendimit të ngritur nga vetë palët, procedura pezullohet deri në sigurimin e informacionit dhe palët njoftohen për këtë gjë"*.

⁵ Protokolluar pranë Komisionerit me nr. 1203/5 prot., datë 17.10.2022

5. Bazuar në sa më sipër, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, arriti në përfundimin se, procedurat për shqyrtimin e ankesës nr. 130 Regj., datë 08.09.2022, së Fondacionit “Së Bashku”, duhet të pezullohen deri në sigurimin e informacionit të kërkuar nga ana e Spitalit Amerikan. Për këtë me vendimin Nr. 215, datë 12.12.2022, vendosi pezullimin e procedurës administrative, lidhur me shqyrtimin e ankesës nr. 130 Regj., datë 08.09.2022, të Fondacionit “Së Bashku”, deri në sigurimin e informacionit të kërkuar.
6. Me anë të shkresës Nr. 67 prot., datë 11.01.2023, Komisioneri iu drejtua sërish Spitalit Amerikan dhe kërkoi që në momentin e përfundimit të punimeve për plotësimin e kushteve të aksesueshmërisë së godinës, për personat me aftësi të kufizuara, të vërë në dispozicion:
 - Kopje të dokumentacionit të marrjes në dorëzim apo përfundimin të punimeve për plotësimin e kushteve të aksesueshmërisë së godinës, për personat me aftësi të kufizuara;
 - Foto të realizuara në të cilat të evidentohet plotësimi i standardeve të aksesueshmërisë së godinës, për personat me aftësi të kufizuara.

Në përgjigje sa më sipër, Shoqëria American Hospital sh.a., me shkresën⁶ nr. 9401 prot., datë 23.01.2023, informoi Komisionerin lidhur me hapat e ndërmarrë për plotësimin e kushteve të aksesueshmërisë së godinës, për personat me aftësi të kufizuara, si dhe vuri në dispozicion disa fotografi të realizuara në të cilat të evidentohet plotësimi i standardeve të aksesueshmërisë së godinës.

Në këto kushte, referuar informacionit të vënë në dispozicion nga ana e Shoqërisë American Hospital sh.a., lidhur me hapat e ndërmarrë për plotësimin e kushteve të aksesueshmërisë së godinës, për personat me aftësi të kufizuara, Komisioneri çmoi se është siguruar informacioni i mjaftueshëm për çeljen e procedurës së shqyrtimit të ankesës. Në këtë kuptim, me vendimin Nr. 18, datë 06.02.2023, vendosi ndërprerjen e pezullimit dhe çeljen e procedurës administrative për shqyrtimin e ankesës nr. 130, datë 08.09.2022, të Fondacionit “Së Bashku”, pasi u administrua informacioni i kërkuar për shqyrtimin e mëtejshëm të ankesës.

Në zbatim të parimit të kontradiktoritetit e transparencës, për një gjykim sa më të drejtë të çështjes, Fondacionit “Së Bashku”, i janë dërguar nëpërmjet e-mailit, përgjigjet shkresore dhe fotot bashkëlidhur tyre, të dërguara nga Shoqëria American Hospital sh.a..

Pasi është njohur me qëndrimin e provat e sjella nga Shoqëria American Hospital sh.a., përfaqësuesja e Fondacionit “Së Bashku”, nëpërmjet emailit të dërguar me datë 30.01.2023, është tërhequr nga ankesa e bërë pranë KMD-së, pasi ka vlerësuar masat e marra nga Shoqëria American Hospital sh.a., pas ndërmjetësimit të Komisionerit, për zgjidhjen e aksesimit të PAK, në godinën e Qendrës Shëndetësore Kamëz (American Medical Center Kamëz).

⁶ Protokolluar pranë KMD-së me nr. 67/1 prot., datë 25.01.2023

Në këto kushte, Komisioneri vlerëson se qëllimi për të cilin ishte filluar hetimi administrativ është përmbushur në thelb, dhe në referencë të nenit 33, pika 9, të ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, ku parashikohet se: “Kur e sheh të përshtatshme, Komisioneri kërkon të arrijë marrëveshje pajtimi mes ankuesit dhe personit kundër së cilit është paraqitur ankesa”, KMD vlerëson se është arritur efektiviteti dhe qëllimi për të cilin ishte iniciuar ankesa.

Në nenin 90/3 të ligjit nr. 44/2015 “Kodi i Procedurave Administrative i Republikës së Shqipërisë” parashikohet përfundimi i procedurës administrative: “Procedura administrative, e nisur me kërkesë apo kryesisht, deklarohet e përfunduar pa një vendim përfundimtar për çështjen, në rastet e parashikuara në nenet 93-96 të këtij Kodi. Deklarata e përfundimit të procedurës administrative, pa një vendim përfundimtar për çështjen, përbën akt administrativ”.

Njëkohësisht, në referencë të nenit 94/1, të ligjit nr. 44/2015 “Kodi i Procedurave Administrative i Republikës së Shqipërisë”, i cili parashikon se: “Si rregull, në procedurën administrative të nisur me kërkesë, organi publik deklaron përfundimin e saj pa një vendim përfundimtar për çështjen, nëse pala që ka paraqitur kërkesën e tërheq atë”, Komisioneri deklaron përfundimin e saj pa një vendim përfundimtar.

PËR KËTO ARSYE :

Mbështetur në nenin 90/3 dhe 94/1, të ligjit nr. 44/2015 “Kodi i Procedurave Administrative i Republikës së Shqipërisë”, nenin 1, nenin 7, pika 1, neni 20 dhe 21, pika 1, nenin 32, pika 1, shkronja a) e nenin 33, pikat 9-10, të ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

V E N D O S I :

1. Të deklarojë të përfunduar procedurën administrative për shqyrtimin e ankesës nr. 130, datë 08.09.2022, të Fondacionit “Së Bashku”, pasi është arritur efektiviteti dhe qëllimi, për të cilin kishte filluar procedura hetimore.
2. Kundër këtij vendimi lejohet ankim në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, brenda 45 ditëve nga marrja dijani.

KOMISIONERI

Robert GAJDA

(Shkaku: Aftësia e kufizuar)
(Fusha: Të mira dhe shërbime)